

SZARVASI ÚJSÁG

He lap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre . . . . . 6 rt. -- kr.
Félévre . . . . . 3 rt. kr.
Negyedévre . . . . . 1 rt. 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer. vasárnap.

Az előfizetési penzek, úgy a lap szellemi részét
illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra
küldendők.

A nyílt-terben minden garmondsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

utányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyom-
dai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket e-
fogad Jaulusz Gyula Dorottya utca 11. sz. továbbá
A. V. Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

Alakítsunk fogyasztási szövetkezetet.

Ugy látszik megértettük már a kor intő szavát! Minden téren, a társadalom minden rétegében csoportosulnak az erők, társulnak az érdekek az önségély alapján.

A 60-as évek előtt alig találtunk Magyarországon egy két együletet, az is „Cassino” volt. Most minden tudománynak, minden szakmának minden iparágának országos egylete van.

És ennek így kell lenni. Egyes erők különválva elvesznek, összeforrva csudákat mivelnek. A gőz a levegőben szétereszelve láthatlanná válik, míg összegyűjtve a leghatalmasabb erőt képviseli.

Hanem van még egy tér, hol az egyeseknek szövetkezniök kell, hol minden községnek, minden vidéknek csoportosulni szükséges. Erről szollok röviden — az alábbiakban.

Nagyon sok község van hazánkban olyan, hol éveken keresztül marhahúst nem fogyasztanak, mert marhát nem vágnak. A falusi nép nyáron aprómarhát, szárnyasokat, télen sertést fogyaszt; marhahúst csak úgy, és akkor, ha valamely gazda marhájának lába tört, vagy ha megzabált marhaját le kell vágni. Az illető szaktudósok pedig azt állítják: hogy a marhabús fogyasztás a civilizációnak egyik hévmerője. Annyi bizonyos, hogy az emberi test fentartására, külső idomára s a kedély minőségére roppant befolyása van a táplálkozás minőségének. — S azt apasztalni lehet, hogy a szárított hal-evő eszkimó, a nyers hussal élő vad indián, s a marhahúst evő európai között, valamint a test külsejére, úgy a szellemi életre nézve is igen nagy különbség van. A táplálkozásnál nem nélkülözhetjük sokáig az egészséges marha húst, ha csak testi szer-

vezetünkben különböző zavarokat előidézni nem akarunk.

Magyarország külföldre viszi buzalisztjét — s a magyar nép egész télen át eszi a málé-kenyeret. Kiviszi a vágómarhát s a marhahúst Bécsbe, Londonba — s itthon nem eszik marhahúst. Mintha épen az egészséget hoznának ki tőlünk külföldre.

Az is bebizonyított igazság, hogy a magyar falusi nép satnyul, — a hiányos táplálkozás, a mértéktelen pálinkaivás, a szegénység nagy részben tévezői annak, hogy népünk egészségtelen s nem szaporodik kellőleg. — Egészséges, piros színű, gömbölyű alkatu egyének ritkák a köznépi között, de van olyan vidékünk, hol mind sápadt, beesett arczu, senyves külsejű egyéneket találunk. A súly, scrophula, elhanyagolt váltóláz utóköve-kezményei lépten-nyomon szemünk elé tűnnek s nemzedékről-nemzedékre átpalántatnak. Igaz, hogy ebben nagy része van a kuruzslásnak is, mint szintén azon irtózásnak, mellyel népünk az orvos és patika iránt viseltetik. De kétségen kívül az egészséges táplálkozás nagyon sokat segítne, ha nem is az élő, de az utó nemzedéken, — amennyiben irtaná a buján tenyésző görvély és súly talaját, javítaná a vért, szüntelné a tulságos sertéshus-evést.

Igen, de a marhahús drága! egy kis családnak is kellene naponként egy kilo belőle, s annak árával nem bir a szegény ember. Igaz, hogy jelenleg a marhahús drága, mert 1-ször kevés a marhaállomány s drága a vágó marha. 2-or, mert nagy a húsfogyasztási adó, 3-or, mert a mészáros sokat akar nyerni. Tehát ezen akadályokat kell elhárítanunk.

A marhaállomány csak úgy szaporodhatik, ha az egy éves borjuk vágatását szabályrendelettel eltiltjuk. Hogy ez mennyire szükséges injézkedés volna nemzetgazdasági szempontból is, jól tudjuk. A marhaállomány csökkenésének egy másik oka az, hogy a legelők összeszorítottak, feltörettek, meg kell hát győzni a kis gazdákat arról, hogy a marhatartás adja a legtisztább s legtöbb jövedelmet. A vizek szabályozása előtt felényi szántóföld volt hazánkban, mint ma, és legalább tiz annyi szarvasmarha.

A második akadály a fogyasztási adó. Ezen mi nem segíthetük, ezt az állam kényszerüségéből szedte be rajtunk; de ha vagyonosodunk, s ha főleg társulunk, ezt meg se érezzük.

A harmadik akadály ellen aztán igenis tehetünk valamit. A mészárosok, kik t. i. rendes vágószékeket tartanak, mind, vagy legalább nagyobb részben meggazdagodnak. Van köztük elég, ki nem elégszik meg a tisztességes perczettel, hanem egyedül saját érdekét tartja szem előtt. Hitvány marhát vesz, élvezhetlen húst ad, a mérésen is hibázik egy-két dekát s magas áron adja a húst.

Alakítsunk hát fogyasztási egyletet! Alljunk össze annyian, hogy naponta, vagy hetenként egy bizonyos súlyú marhát vágathassunk, s azt sajátközvetlen ellenőrzés mellett mérhessük ki.

Különösen pedig a közellevő helységek, falukra nézve ajánlom ezt, hol marhát nem vágnak. Ha két vagy három, község egyesülne marhahus-fogyasztásra s biztosítanák az illető mészárosot arról, hogy minden héten egy bizonyos mennyiségű húst elfogyasztanak, én hiszem hogy akadna mindenütt vállalkozó, ki az

időnként meghatározandó ár mellett ellátná hussal a közönséget.

Ez csak egyik célja volna a szövetkezetnek. Ki lehetne azt terjeszteni egyéb élelmi czikkekre, ruházatra stb. A szövetkezet tagjai pl. közvetlen forrásból szereznék be a szükségletet, támogatnák a hazai ipart stb.

Ezekhez csak eszméket akartuk adni s örvendénénk, ha többen hozzá szólnának, s főképen ha valahol testbe is öltöztetnék ez eszmét.

GÁTHALMI.

Csarnok

Az anyag halhatatlansága.

Az 1775-dik év tavaszán a párisi akadémia terme nevezetes értekezések színhelye volt.

Lavoisier, a mai vegytan alapítója, ekkor közlé először a szénsav tanulmányozása körül szerzett tapasztalatait. Ha ugyanez időben valaki e teremben az emberi test halhatatlanságát is merészelt volna vitatni: azt kétségkívül épp úgy elutasították volna, mint a nagy Napoleon Fultont, ki a hatalmas uralkodó figyelmét, a világrészeket egyesítő gőzerőművi találmányára hívá föl. Pedig a fenn említett értekezés tárgyának ismerete nélkül, ma sem volna az anyag öröklétéről fogalmunk.

Azóta félszázadnál több elhaladt, s Lavoisier is elhunyt, mint sok más jeles, de a tan, — melynek egyik legbuzgóbb és tevékenyebb hirdetője volt, — ma is fenn áll és pedig dicsősége fényében, mert a későbbi kor termelt oly jelesek, kik a már föllállított alapkőre bámulatos gyorsan rakták ama nagy épületet, melyről a világ teremtése óta senkinek sem volt fogalma, s mely nem csak mint szaktudomány szerez a 19-ik századnak érdemet, hanem az anvagi haszo

T Á R S U L A S

Derült napok.

I.

Langy verőfény reszket a kerti porondon,
Égi hattyuk: felhők úsznak a kék bolton,
Bokrában zokog a csalogány.
Csókdossa a szellő a virágok ajkát,
Felettünk platanok lombja összehajlik!
Üdvözöllek titkos, szent magány!

Örök tavaszt hirdet a pacsirta dalja,
Örökkévalónak ifjuságát vallja
Kikelet viraga: szomjemet. . .
S mig karodat érzem remegni karomban.
Örök boldogságról oh hadd álmodozzam,
Én tavaszom, üdvöm, mindenem! . . .

II.

A nagy platánok árnyas utain
Haladjunk, kedvesem,
Az ébredő természet titkain
Oh hagyj merengémet!
Oly illatos az enyhe lég!
Szellő sóhajja áthatotta lelkem,
S szemed sugára, szép szerelmem,
Szívemben ég.

A pázsit napsugáros zöld füve,
Hol lábad nyoma kél,
A fáknak minden fakadó rügye
Uj életről regél;
A lanyha lég varázsital,
S a szellő minden suttogása,
S szívemnek minden dobbanása
Szerelmi dal.

Kellemen.

nért is, mely általa az összes emberiség jólétére, az általános Ipar fölvirágzására hármlik: hálás visszaemlékezésre fogja kötetelni e korszak iránt, a jövő nemzedéket.

A vegytan gyors fejlődése új és biztos irányt nyújt az élet tannak is, mely csupán ily hatalmas segéderőkkel rendelkezve, küzdhetett meg ama nehézségekkel, melyek az állat- és növényi élet működése megismerésénél felmerülének. A vegytan azonban nem csak az élet folyamában támogatja az élet-tant, hanem a halálban is követi az anyagot, tekervényes ösvényen, és Taleyrand magasztos eszméjének gyümölcse — a mérleg által, a kétszer-kettőhöz hasonló biztos eredménynyel bizonyítja be, hogy az anyag csakugyan halhatatlan.

Olvasóim nagyobb részének a halálról nézete csak annyira terjed, hogy van egy perc az ember rövid életében, midőn a vérkeringés megáll, a légző műszerek megszűnnek működni, az érzéki és mozgási idegek felhagyják a szolgálatot; szóval: az életszervek e legszebb harmoniája fölbomlik; de azt alig tudják, hogy e perc száz és ezer új életnek forrása. Nem tartom tehát értéktelennek e tárgy fejtegetését, röviden felelve azon fontos kérdésre: hogy mi történik hideg tetemeinkkel, miután a szellők elvívék ajkainkról végső lehelletünket is, és hová tűnnek a rózsás arcok, mivé lesznek a szép szemek, miknek tüze oly sok lángot élesztett a földi vándorlás boldogabb óráiban? Röviden mondva, a siron tulvezetem olvasóimat azon új életbe, a hová ezerek vágyódnak, és a melyre ezerek borzadva gondolnak.

Halál van az életben, és a halálban élet, sokszoros és örökké tartó élet; mert a természet képes ugyan a testeket feloldani, átalakítani és újítani; de teremteni és semmisíteni nem tud azon anyag, melyből a testek állnak, lényegében soha sem változik. Csak folyton vándorolván, minduntalan más állapotban és formában jelenik meg. Vas örökké vas marad, akár a hámorok pordái alatt, vagy a sivatár gőzmozdonyok hosszú útjain szemléljük; akár a százados tölgy- vagy kerti virágunkban keressük, akár pedig a költő halántékának véredényeiben szökdécseljén, vagy éppen a szerelmes ifjú hölgy szívében hullámozzék mint a vér-testecskék egyik nevezetes alkatrésze, mert az anyag halhatatlan.

A látomány.

Mánuel Páltól.

— E szerint orvos ur határozottan megtiltotta neki hogy ma kimenjen? — kérdé a fiatal leány, félnken lesütve szép kék szemét.

— Határozottan, sőt szigoruan, — válaszolá az öreg orvos.

— Szegény Anselm! Pedig ön megígérte nekem...

Igaz, kedves gyermekem, megígértem, csak hogy én azt hittem, hogy állapota gyorsan fog javulni, pedig nem úgy történt. Sőt ellenkezőleg. Baja makacs és sajátságos; minden pillanatban tönkre teszi számításaimat és a midőn azt hiszem, hogy már legyőztem, egészen váratlan jelenségekkel lep meg.

De, kezdé újra a fiatal leány, a szerelmesek macsagával, még ma reggel azt írta nekünk, hogy ön megígérte neki, hogy az estét velünk töltse, családi körben, egészen csöndesen.

Az is igaz. . .

Ugy örültem!

Szerencsétlenségre újabb válság állt be, melynek

Ha a temetőben kedveseink sírjáról egy-egy virágot szakítunk: első pillanatra nem is hinnők, mily becses emléket viszünk magunkkal. Ki tudja, hogy az egyszerű növénynek nem éppen elhunyt kedvesünk élete adott-e életet; mert a széneny is örökké széneny marad, akár a diadémek briliánsjaiban ragyogjon, akár az állati- s növényi test-világban, szivarunk bodor füstjében, a csergő patakok kristálytisza vizében, vagy a gondülő borok fölszálló gyöngyeiben vizsgáljuk: mert az anyag halhatatlan.

Midőn a gyertyát elégetjük, azon csekély szénrészekon kívül, mik a gyertya belének tökéletlen elégeése következtében képződnek — semmi sem marad gyertyatartónkban. Az égés ez egyszerű tüneményéből azt képzelhették olvasóim, hogy a stearin ez alkömmel megsemmisült, pedig csalatkoznak; mert az égés eredményeiben, a kifejlődött légnemű testekben és gőzökben a gyertya alkatrészeit a vegytan segélyével az utolsó parányokig megtaláljuk, mi ismét az anyag öröklését bizonyítja.

Ezen előzmények felsorolása után térünk az emberi test halhatlanságához, és elemezzük ezt.

Első nélkülözhetlen kellékünk a levegő; e levegő tüdünkben s véredényeinkben — testünk egy részének elégeését eszközölvén. — tölbontatik; s így azon légnemű testekben, miket kilehelünk, a szét nem bomolt levegőn kívül ugyanazon légnemű anyagokat fogjuk föltalálni, a miket a gyertya elégeése eredményezett, mintan a lélekzés sem egyéb, mint lassu égés, hol testünknek gyulékony alkatrészei az éltető levegő egyik alkrészével — az élennyel egyesülvén, szénsav-gázt és viz-gőzt képeznek.

(Vége következik.)

H I R E K.

— (Megyénkben) az állami csendőrség a jövő évben lép életbe. Az e tárgyban leérkezett belügyministeri leirat szerint megyénkben 10. állomáshelyen összesen 65. lovas

okát nem tudom magamnak megmagyarázni. Meg kell vallanom, — tevé hozzá az orvos, mialatt gépiesen egyet szíppantott burnótszelenczéből, — hogy aggodalmaim vannak. . .

A fiatal leány elhalványult.

— Aggodalma! Mit akar ön mondani orvos ur?

— Igen, igen aggodalmaim.

— Istenem! Beszéljen gyorsan!

— Nyugodjék meg piczikem, — válaszolt az aggasztán — ne ijedjen meg szerfölött. Csak attól tartok, hogy Anselm gyönkélkedése várakozásomon felül sokáig tart. Nagyon sokat dolgozott a szegény fiu. Az ön keze volt fáradozásainak jutalma, mert amint ön tudja, édes atya megígérte, hogy amint megkapja tudori oklevelét, összedadja önöket. Azóta nem aludt. Minden éjjelét tanulásnak szentelte. A helyett, hogy az almot jóltevő barátként üdvözölte, elüzte, mint ellenségét, mely boldogságot akarja hátráltatni. Könyörtelen volt önmaga iránt. Innen származik a baj, mely őt lesújtotta.

— De fel fog gyógyulni, ugyebár? — kérdé a fiatal leány remegő hangon.

— Kétségkívül. . . kétség kívül! szólt az orvos gépiesen, ismét egyet szíppantva.

— Akkor — folytatá a fiatal leány, — bizonyos va-

csendőr fog. elhrlyeztetni, úgy, hogy egy egy állomásra nyolcz fő jő. Tudnivaló, hogy esendőr hadnagyul csak is oly egyén alkalmazható, ki a hadseregnél elő irt tiszti vizsgát letette; e szerint a régi csenbiztosok csakis azen feltétel alatt nevezetnek ki az új csendőrség állományába, ha a budapesti Ludovica-akademián részükre nyitott tanfolyamot végezve: az előirt qualificatiót megszerzik maguknak. Mint értesülénk, megyénkbel Sztraka György csabai, Foltinyi Imre orosházi és Kálló Antal szeghalmi csendbiztosok jelentkeztek a tiszti tanfolyamra.

— (Gajdacs Pál,) a szarvasi gymn. volt tanára, ki a tót-komlósi ev. egyház egyik lelkészétl lett megválasztva, a napokban vált meg tanszékétől, új állomására távozva. A derék tanerő távoztát méltán tájlatja úgy a tanári kar, melynek szorgalmas képzett tagja volt, mint a tanuló-ifjúság, mely a humánus jó tanárt tisztelte benne. A tótkomlósiaknak őszintén gratulálhatunk a nyereséges választáshoz.

— (Az arad-békés megyei) egyesített ármentesítő és belvizlevezető társulat alapszabályait a közmunka és közl. min. leküldte, kijelentvén, hogy az alapszabályok ellen semmi kifogása nincs, azonban megerősítés végett négy leírt példányban ujjalag felterjesztetni kívánja.

(Békés megye alispánja) a napokban közölte a f. szolgabírákkal és Gyulaváros polgármesterével a m. kir. pénz- és belügyi ministeriumoknak a faluhelyeken ünnep- és vasarnapokon tartatni szokott tánczvigalmak után járó bélyegilleték tárgyában kelt együttes rendeletét, mely szerint a magánházaknál beléptidij nélkül tartott tánczvigalmak — ha rendőri szempontból bejelentetnek is — nem esnek bélyegilleték alá, a 20 krt. meg nem haladó belépti díj mellett, nyilvános helyeken tartott mulatságok megtarthatása iránt azonban 1 forintos bélyegü kérvény nyujtandó be az előljáróknak.

(Az ujonczozás) városunkban f. hó 14-én vette kezdetét. A polgári hatóság részéről Márky Lajos megyei főjegyző úr, mint elnök, s Kovács István megyei fő orvos úr, mint m. tiszti orvos vesznek részt az ujonczozásnál.

— (Mártius 15-ike) mint általában országSZerte, úgy városunkban is kegyeletes megünneplés tárgya volt. A

gyök benne, hogy Anselm ma este eljön. Levele oly hatarozott! Annyira vágyódik utánam! Képzelve csak, közel egy hónapja, hogy nem láttuk egymást! . . . El fog jönni! Ön mosolyog? . . .

— Mosolygok az ön makacsságán. De most távoznom kell. Néhány sürgős látogatást teszek, aztán visszatérek kedves betegünkhöz.

E szavakkal az orvos bucsut vett.

— Ha viszontlátja Anselmet, — mormogá szomoruan, amint az utcán áthaladt, — úgy ez csak akként lehet, hogy a haldoklók az utolsó pillanatban képesek még egyszer megjelenni azoknak, akiket szerettek.

* * *

Margit egyedül volt.

A magas keskeny ablakok által világított szobában kellemes félhomály derengett.

A nap lehanyatlott a hegyek megé, melyek a kis városra hosszú árnyékot vetettek. Őszi szél söpörte végig az országutat és csikorgatta az ódon házak szélkakasait.

Csak is ez zavara a csöndet, mely a nyugalom órájára emlékeztetett.

főgymnáziumi önképzőköri ifjuság nyilvános ülésével, a kaszinó, népkör s az olvasókörök társas-estéllyel ünneplék e nagy-jelentőségű nap emlékezetét. Az önképzőköri ifjuság nyilvános ülése d. u. 3. órakor vette kezdetét, nagyszánu érdeklődő közönséget gyűjtve össze a főgymnáziumi díszterembe. A lelkes ifjak hazafias szellemű felolvasásai és szavallatal emelkedett hangulatba hozták a közönséget, mely ezuttal is örömmel látta azt, hogy főgymnáziumunk ifjusága igaz hazafias szellemben neveltetik. Az önképzőkör sikeres működése általában, s a jelen nyilvános ülés eredménye, Tatay István főgymnáziumi igazgató úr kitűnő vezetésére vallva, az ifjuság hazafias szellemben való haladásának újabb tanujelét képezte. A közönség a legnagyobb elismeréssel fogadta a hazafias szellem eme megragadó nyilvánulásait, s lelkes éljenekkel jutalmazta a szereplő ifjakat. Estve, mint említők, az összes nyilvános egyesületek bankettjei gyűjték össze az ünneplő közönséget. A kaszinóban Delhányi Zsigmond tanár úr indítványára gyűjtés rögtönzöttetett Táncsics Mihály felségelés-re, mely 20 frtot esedményezett. Nem dicsérhetjük eléggé e nemeslelkű eljárást, mely vajha utánzásra találna az összes kaszinókban és olvasó körökben, miáltal a nyomorral küzdő ősz hazafin kellőkép segítve lenne.

— (Az időről.) A lefolyt héten meleg déli szelek következtében a hőmérsék szokatlanul emelkedett. Egész Közép-Europában nemcsak fagyok nem voltak hanem a hőmérő 10—18 fokot mutatott zérus fölött. Csakis északi és kelet Oroszországból jelentenek nagyobb hideget. A meteorologiai észleletekből a hőmérsék csekély mérvű csökkenése várható a legközelebbi napokra.

— (A vonatvezető) gyermeke. Salzburgból írjak hó 12-éről: Megrázkodató szerencsétlenség történt ma reggel a salzburgi állomáson. Midőn a reggel 7 órai vonat bejárt jönni az indóházba. A vonatot bekormányzó vezető ugyanis észrevette, hogy az állomás kanyarulatánál 13 éves fiu egy hidoszlop mellett elügrte s öngyilkos szándékból a sínekre veti magát. A megrázkodó apa s a többi szolgálato tevő vasuti tisztviselők mindenképpen elkövettek, hogy a szerencsétlenséget megakadályozzák, azonban hasztalan. A lehető legborzasztóbb megörlént, s az apa a mozdonnival és a vonattal keresztül-

Nem sokára a régi zárda harangja az „angyalí üdvözletre” szólította a hívőket.

Margit gondolatokba merült.

Szemeit jegyesének, Anselmnek arczképére függesztvet, boldog jövőről, hosszú életről álmódzott, melyet a szeretett atya, az imádott férj és a bálványozott gyermekek közt megosztott szerelem megédesít.

Két óra telt el boldog ábrándozás közt.

Most Margit hirtelen megrázkódott.

Örömsugár ragyogott homlokán. Előre hajolt, hogy jobban halljon. . .

Igen, azok az ő léptei, melyek a csöndes utca kövezetén visszhangzanak. . . Igy szokott az ajtón koczogni. . . Ez Anselm! . . .

Margit félugrik; félrehuzza a függönyt, mely az ajtót elfödi: ott áll ő, előtte.

— Ah! jól tudtam! . . . Köszönöm, kedves Anselm. Jöjj, ülj ide mellém. . . Milyen fáradtnak látszol! . . .

Anselm szeretetteljes, fajdaimas tekintetét Margiton nyugtatta. Megfogta kezét, melléje ült, de nem szólt.

Hamis! — folytata Margit, hozzá simulva. — Egy hónap óta számlalom az órákat. És te? nem felejtkeztél-e meg rólam soha? Az a csunya orvos azt mondta, hogy nem

rohogott fiának roncsai fölött. A szerencsétlen fiu tettének indoka ismeretlen.

(Holttest) égetés akadályokkal. Dr. Crookenden londoni orvos, ki 1875-ben halt meg, boldogult nejének rokonát Williams Elzát még életében felkérte, hogy égettesse el holttestét. Mielőtt azonban Williams kisasszony a doktor ur kérését teljesítette volna, ennek rokonai eltemették földi maradványait. A jóakaratu miss azonban kieszközölte a belügyminiszternél, hogy a doktor hulláját kiáshassa. Ez megtörténvén, azt Olaszországba szállította s ott teljesítette is a doktor végkívánságát. A szerető rokonok azonban nem akarták megfizetni az égetés költségeit, ami 321 font sterlingre rugott. A kisasszony pört indított s a bírák azt a verdiktet mondák ki, hogy senki sem intézkedhetik holtteste fölött. Ezenkívül, miután Angliában a holttest-égetés törvény által néacs is megengedve, az engedelmes misst követelésével elutasították.

(A kőrösi) halászat rég idők óta nem volt oly jutalmazó, mint a mult ős óta máig. A bérlok egész télen át folytathatták a halászatot a legnagyobb sikerrel, oly halbőség mellett, minőre nálunk a közelebbi időkben példa nem volt. Eritka halbőség a nagy kiöntésekben leli magyarázatát, melyek a tenyész-anyag kifejlődésére a legkedvezőbbek voltak. A helyi halászat fris produktumainak tulnyomó része a fővárosba kerül, a sózott hal pedig Aradra.

(A vadászati) és fegyveradó tárgyában a pénzügyminiszter által a 12-iki ülésben benyújtott törvényjavaslat lényege a következő: A vadászati jogról szóló 1872. VI. t. cz. és Horvátország azon joga, mely szerint a vadászati jogról és annak gyakorlásáról önállólag intézkedhet és végre az 1876 XLIV. t. cz. érintetlenül hagyatnak. Azonban az 1876 XXI. t. cz. hatályon kívül helyeztetik s a fegyveradó évi összege minden darab egyesövű puska után egy forint, minden kettőövű puska után 2 frt leend. A vadászati adó egy évre 12 frt; a vadászati év Aug. 1-én kezdődik. A fegyveradóról kivételnek a) közintézetekben, nyilvános gyűjteményekben közhatszágoknál őrzött fegyverek; b) emlék és ereklye fegyverek; c) magánosoknál használaton kívül levő fegyverek; d) csendőrök, rendőrök, fegyőrök és erdőőröknek fegyverei. e) a közös

hadsereg és honvédség fegyverei; f) a puska műveseknél levő fegyverek. A vadászati adóról kivételnek a) az adókötelesek szolgálatában álló cselédek, továbbá csöszök, pásztorok, erdőkerülők, erdőtisztek s a kir. erdőfelügyelőség személyzete; ezen egyének csak azon területen vannak a vadászati adó alól felmentve, ahol alkalmazva vannak. Ezen törvény a volt határörvidéki részekre is kiterjed s. 1882 évi jul. 1-én lép életbe.

(A főútcza i) Réthy portán levő kurtakorcsma közelébb hatóságilag betiltatott. Tekintve azt, hogy ez élénk forgalmú helyen e korcsma már régebben botránkoztatja a járó kelő közönséget: a közohajnak tett eleget a szolgabírói hatóság, midőn azt betiltotta.

Irodalom.

„Hatszáz magyar nemzeti dal” czime azon diszes kötetnek, melyet legközelebb Mehner Vilmos budapesti (IV. ker. papnövelde-utca 8 sz.) hírlap és könyvkiadótól kaptunk. A czim ellen van csak kifogásunk, mert fáradságot vettünk magunknak, s megolvastván a költeményeket, azok száma 647-et tesz ki. Úgy látszik tehát, hogy a „600” csak szerény kerekszám akar lenni. Ami a művet illeti, az úgy kiállításra, mint lel tartalomra páratlan a magyar könyvpiaczon. Van összetakolt, elavult antológia vers-, dalgyűjtemény elég, de ilyen nagyszabásu, tapintattal, helyes érzéssel összeválogatott egy sines. A lyrai, szavaló, hazafias, tréfás, leiró költészet gyöngyein kívül, magában foglalja a könyv a régi jó, s a legújabb népdalokat, melyek a budapesti népszínház deszkáiról gyujtanak, vagy a nép ajkán termettek, Ezenkívül a repertoiron levő valamennyi operette, azon dalait is felöleli a mű melyek népszerűvé váltak; végre vannak benne opera-szövegek s a különféle nemzetek indulói. Ezzel még nem merítettük ki a vaskos könyv tartalmát. Azonban ez is eléggé ajánlja. De leginkább ajánlja az, hogy — mert a vállalkozó szellemű kiadó tömeges keletre számít — ára a szép barna vászonba kötött példánynak egy forint: diszpéldányé, aranyo s arabeszekkel 1 frt 50 kr; egész aranyvágással 2 frt. A ki nem szeresheti meg az egyes költők műveit külön-külön, továbbá a ki szereti a jóízű dalokat, arra nézve a „Hatszáz magyar nemzeti dal” kincset ér. Ajánljuk olvasóink figyelmébe. Megrendelhető minden könyvkereskedő-, könyvkötő- és könyvügynöknél.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Sipos Soma

fogsz eljönni, hogy betegséged súlyosbodott. . .

Anselm halvány arczan gunyos vonas cikázott végig. . . Szép fekete szeme ragyogott a szenvedélytől, de nem szólt semmit.

— Miért nem felelsz? . . . Szomorú vagy? Hallgatva akarsz mellettem ülni, mint a multkor?

Anselm nem felelt.

A fiatal leányt gyöngé remegés fogta el.

— Akarod, hogy elénekeljem kedvencz románczodat? Ereszd el kezemet. . . énekelni fogok.

Anselm nem eresztette el kezét, de nem is szólt.

Margiton megmagyarázhatlan aggodalom vett erőt, mely megfagyasztotta véré.

— Mi bajod? . . . kiáltá . . . Mit akarsz? . . . Nem veszed le rólam tekintetedet, ez fáj! . . . Ah! te gunyolodol . . . Anselm, ne nézz így reám!

Anselm még mindig nem szólt.

Margit hiába kért, könyörgött.

Nem hocsátotta el kezét, folyvast rajta csüggött égető tekintete, de nem szólt.

* * *

Az óra kilenczet ütött.

Az utolsó kongással Anselm szeme megtört: szemhéjjai

lassan lecsukódtak, azután szeme ismét megnyílt nagyra, egészen nagyra.

Tekintete komor volt és hideg. Ajka össze huzódott, de ujjai szétnyíltak és keze erőtlően lehanyatlott.

Margit végre szabadnak érezvén magát, felugrott. Majd megörült a félelemtől.

Anselm is fölkelte és lassan, nesztelenül haladt nem az ajtó felé, hanem a falon függő arczkép felé.

Margit odarohant, mintha felakarta volna tartóztatni karjai a levegőt ölelték, Lábai a földbe gyökereztek, ijedtsége tetőpontjára hágott.

Kezét homlokára nyomta, mintha örült gondolatait vissza akarta volna fojtani, midőn tisztán látta, hogy kedvesének teste, melyet nem birt megfogni, árnyékká változott, azután végig suhant a falon és fokokint kissebbedve utoljára eltűnt Anselm arczképében.

Margit kiáltani akart. A hang elhalt torkán. Összerogyott. Piros vére végig folyt arczán, fehér nyakan: egy szék sarkába ütötte bal halántékát.

Mialatt ott feküdt, egyedül, ajultan, az orvos közölte atyjával, hogy Anselm meghalt ugyanazon pillanatban, midőn a régi zárda harangja kilenczet ütött.

Gyógyítása a légzési és a táplálkozási szerveknek s az erőtlenedésnek a valódi

Hoff János-féle maláta gyógy-tápanyagnak használatával,

Hoff János úrnak cs. kir. tanácsos s a legtöbb eurpai ara. k. fejlem. udv. szállóján, a 0000-as ranyéremkereszt tulajdonosánál mégis porosz érnémet rendjelek lov. g. jának,

Becs, Gyár: Grabenhof 2. Gyártelep S. dt. Graben Bräune strasse 8 sz.

Szaradowo, Exin mellett Az ön Hoff János-féle maláta kivonat egészségi söre, elgyengült gyomrom s nagy mérvű emésztési bántalmaim dacára roskadozó életerőmet ismét visszaadta és újra megerősített, amiat azt a legjobb esetben is alig vártam. Elvesztett étvágyam, nagy fokú gyomorhajomnak következménye, a kitűnő kivonat élvezete folytán újra visszatért. A Hoff-féle maláta egészségi csokoládé a legízletesebb mindazok között, melyeket valaha ismertem. már évek óta iszom azt a legjobb eredménnyel, ennek élvezete erősítvén egész idegrendszeremet. RADECZKY ELEK lelkesz.

Kérek 60 palaczk maláta-sört és 12 font maláta-csokoládát küldeni.

Szarvason kapható Nyácsik Soma urnál Mezőtúron Schreiber Sámsonnál,

Fa-szén eladás.

Tudatom a t. helybeli és vidéki közönséggel miszerint

Kanizs K. ur szolnoki raktárának képviselőjét reám bízta. A legjobb minőségű fa-szén MÉTERMÁZSÁJA nevezett raktarból **3 forint 25 krajával** rendelhető meg alólírott nál. Tisztelettel

Meitner Salamon
Szarvason.

Egy egészen új

Singer-féle varrógép
igen kedvező feltételek mellett

eladó.

Bővebb felvilágosítást e lapok kiadóhivatala ad.

Dreher Antal-féle

Kivitei palaczk serek

egyedül kaphatók és megrendelhetők csakis

Dietrich és Gottschlignél Budapesten, vagy

Dreher Antalnál, Kőbányán.

A nyáron át naponta háromszor friss töltése a palaczkok töltése czéljára eltett, legkitűnőbb kivitei palaczk sereknek.

Ismételadókat legnagyobb előnyökben és engedélyekben részesítjük

Szives tudomásra.

A t. cz. közönséget, mely csak Dreher-féle kivitei sört fogyaszt, arra figyelmeztetjük, hogy csak azon palaczk serek hamisítatlanok és eredetiek, melyeknek vignetáin a **Dietrich és Gottschlig** név világosan észrevehető.

Végeladás.

Fűszer-norinbergi-és rövidárú

üzlettem abban hagyását elhatározván: ennek következtében az egész áru raktárt, álványokat, minden bolti készüléket, egészen, vagy pedig részletezve, mai naptól kezdve, tetemesen leszállított áron elárusítom.

A t. közönséget alázattal felhívom, méltóztassék ezen alkalmat felhasználni, a szükségletek beszerzésére.

Tisztelettel

Wolfmann Minn.

62
1882

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szarvasi kir.járásbiróság 129.P számú végzése által Frólich és Tsuk cég-(képv. Haviár Dani ügyvéd által :) végrehajtató — javára Richtman Dávid N. kondorosi lakos — ellen 177.frt 35. kr. 16ke, ennek 1881 évben Október hó 10 napjáról számítandó 6 % kamatai és eddig összesen 56. 27 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával biróilag le — és felül foglalt és 665 frt 70 kr-ra becsült vegyes bolti árúk, állványok, szoba butorok, arany ékszer, férfi és női ruhák, és fehér nemüekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

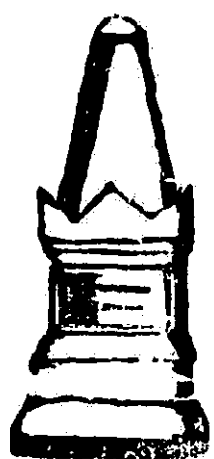
Mely árverésnek a 250 P. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a hely színén, vagyis Nagy-kondoroson alperes lakásán leendő eszközlésére 1882-ik év mártius hó 24 napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881 évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szarvason 1881-ik évi Mártius hó 15. napján.

Frankó Gyula
kir. bírósági végrehajtó.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni,

miszerint a ...cs...i raktár...mban levő

Sírkövek elárusításával Szarvas és vidékére nézve ELEFANT PÁL szarvasi kereskedő urat biztam meg, ki azokat gyár...rakon fogja elárusítani.

Megjegyzem itt, hogy ugy minőség, mint ár tekintetében üzletem kiállja a versenyt bármely más czéggel.

A t. közönség becses pártfogását kéri

Rozenbaum J.

**A legolcsóbb, legterjedelmesebb legdiszesebb magyar hetilap,
Egészen ingyenes regénymelléklettel.**

Külön „DIV TL P” és külön „GAZDASÁGI és HÁZTARTÁSI” lap!

Gyönyörű jutalomképek. Megjelenik **tizezer** példányban.

Előfizetési felhívás

KÉPES CSALÁDI LAPOK

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

Megjelen minden vasárnap

A „Képes Családi Lapok” 1882. április 1-én a NEGYEDIK évfolyamnak új negyedébe lép. Ez alkalomból felhívjuk az olvasó közönség figyelmét e közkedveltségben álló szépirodalmi képes lapra. A „Képes Családi Lapok” hetenkint HÁROM IVNYI tartalommal, legdiszesebb kiállításban, csinos színes borítékban jelen meg. — Minden száma sok művészi kivitelű képet hoz. — A főlapban közöl elbeszéléseket, költeményeket, rajzokat, egy **kitűnő eredeti regényt**, életképeket, stb. Minden számhoz egy ivnyi külön regény melléklet könyvalakban. — Havonkint a „NÓVILÁG” cz. divat- és „GAZDASÁGI és HÁZTARTÁSI” lapot is hoz ingyenes mellékletként. — A borítékon sok érdekes, mindenfajta talányt közöl. Kérdések, Feleletek, Ajánlatok stb. cz. rovatok allnak a közönség rendelkezésére. — Minden negyedévben gyönyörű színes műmelléklet egészen ingyen.

Már ez évfolyam 6-ik számához

S z. P r i e l l e C o r n é l i a

és a 24-ik számához

FELEKINÉ-MUNKÁCSY FLÓRA

jeles művésznők szinnyomatú diszes arcképeit adtuk előfizetőinknek egészen ingyen. Mutatványszámot kívánatra bárkinek bérmentve küld a kiadóhivatal.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 k.

Mehner Vilmos kiadóhivatal, Budapest, papnövelde-utca 8-ik szám.

Hirdetmény.

Mlgos Gr. Wenckheim Frigyes úr békési uradalmához tartozó földvári pusztán folyó évi apr. hó 17-én d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen **1 db 3 éves és 7 db 2 éves, tenyésztésre alkalmas magyar faj bika** fog eladatni.

Kigyós 1882 Martius 11.

Wagner János
urad. felügyelő.